

25.1.2024

VÉLEMÉNY

a Fejlesztési Bizottság részéről

a Költségvetési Ellenőrző Bizottság részére

az Európai Unió 2022. évi pénzügyi évre szóló általános költségvetésének végrehajtására vonatkozó mentesítésről, III. szakasz - Bizottság (2023/2129(DEC))

A vélemény előadója: Antoni Comín i Oliveres

PA_NonLeg

JAVASLATOK

A Fejlesztési Bizottság felkéri a Költségvetési Ellenőrző Bizottságot mint illetékes bizottságot, hogy állásfoglalásra irányuló indítványába foglalja bele az alábbi javaslatokat:

1. riasztónak tartja a válságok világszerte növekvő számát, a humanitárius finanszírozás terén eddig elért legnagyobb hiányt és az országok közötti és azokon belüli fokozódó egyenlőtlenségeket, amelyeket tovább súlyosbított Oroszország Ukrajna elleni indokolatlan és provokáció nélkül indított agressziója, amely súlyosbította a globális élelmiszerválságot, világszerte energia-, megélhetési és adósságválságot váltott ki, és gazdasági bizonytalansághoz vezetett; aggodalmát fejezi ki továbbá Kína növekvő politikai és gazdasági befolyása Afrikában és az orosz beavatkozás miatt ezen a kontinensen; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a Szomszédági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz (NDICI) – Globális Európa (GE) maximálisan ki van használva, és nem elegendő a fennálló igények kielégítéséhez; felhívja a tagállamokat annak biztosítására, hogy a tartalékot csak a tervezett hatókörön belüli célokra használják fel;
2. üdvözli a Global Gateway stratégiát mint a globális kihívásokra adott összehangolt uniós választ; megjegyzi, hogy 2022 volt a Global Gateway stratégia végrehajtásának első teljes éve; hangsúlyozza, hogy a köz- és magánberuházásokat összefogó fellépéseknek azokra a területekre kell összpontosítaniuk, ahol hozzáadott értéket jelenthetnek a helyi gazdaság számára, és összhangban kell lenniük a partnerországok fejlesztési célkitűzéseivel és nemzeti stratégiáival, valamint a 2030-ig tartó időszakra szóló menetrenddel, a fenntartható fejlesztési célokkal és a Párizsi Megállapodással; nagyobb átláthatóságot, elszámoltathatóságot és a Global Gateway végrehajtásának rendszeres értékelését, valamint a Parlament bevonását kéri – az egyszerű megfigyelői szerepen túl – az uniós alapokat érintő stratégiai döntésekbe, tekintettel arra, hogy az NDICI-GE (a Global Gateway fő finanszírozási forrása) esetében a Parlament ellenőrző szerepet tölt be; felhívja a Bizottságot annak biztosítására, hogy a Global Gateway stratégia keretében levédett projektek hozzájáruljanak az NDICI-GE rendeletben meghatározott fejlesztési célkitűzésekhez; kitart amellett, hogy a Global Gateway-nek nemcsak az uniós prioritásokhoz kell igazodnia, hanem a partnerországok szükségleteihez is, és hozzá kell járulnia a fenntartható fejlődési célok eléréséhez;
3. hangsúlyozza, hogy fel kell gyorsítani az NDICI-GE humán fejlődésre, nemek közötti egyenlőségre, biológiai sokféleségre és éghajlat-politikára vonatkozó kiadási céljainak megvalósítása terén elért haladást; aggodalmát fejezi ki különösen amiatt, hogy a Bizottság képes-e biztosítani az eszköz 30%-os éghajlat-politikai célkitűzésének és a 2026-ra és 2027-re kitűzött 10%-os biodiverzitási cél elérését; emlékeztet arra, hogy a biológiai sokféleség és az ökoszisztéma-szolgáltatások csökkenése aláássa a fenntartható fejlődési célok mintegy 80%-a terén elért haladást, és hogy az éghajlatváltozás egyre nagyobb nyomást fog gyakorolni az élelmiszertermelésre és az élelmiszerhez való hozzáférésre, különösen a veszélyeztetett régiókban, ami aláássa a tápanyagellátást és az élelmezésbiztonságot; konkrét intézkedésekre szólít fel, amelyek felvázolják az éghajlat-politikai és a biológiai sokféleséggel kapcsolatos célok elérésének módját; emlékeztet a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó III. uniós cselekvési terv végrehajtása során az erős nemi dimenzió biztosítására és a nemek

közötti egyenlőség általános érvényesítésére vonatkozó kötelezettségvállalást;

4. emlékeztet a Bizottság azon kötelezettségvállalására, hogy az EU fejlesztési portfóliójának legalább 10%-át a minőségi oktatáshoz való hozzáférés támogatására fordítja; üdvözli az eddig elért eredményeket, és felhívja a Bizottságot, hogy folytassa e kötelezettségvállalás végrehajtását; felhívja továbbá a Bizottságot, hogy vonja be a a minőségi oktatás biztosítása terén releváns tapasztalatokkal rendelkező helyi szereplőket a fejlődő országokban az oktatás uniós finanszírozásának végrehajtásába;
5. aggódik az NDICI-GE-n belüli tartalék kimerülése miatt; ragaszkodik ahhoz, hogy a Bizottság minden esetben értesítse a Parlamentet a tartalék mozgósítása előtt, tiszteletben tartva a Parlament ellenőrzési jogát, és ahhoz is, hogy a Bizottság teljes mértékben vegye figyelembe a Parlament észrevételeit a tervezett jelleggel, célkitűzésekkel és pénzüsszegekkel kapcsolatban; hangsúlyozza, hogy az együttdöntési eljárás keretében eljáró társjogalkotóként a Parlament feladata az NDICI_GE demokratikus felügyelete és ellenőrzése; sürgeti a Bizottságot, hogy jövőbeli intézkedései során őrizze meg a tartalékalapok eredeti célját, amely az előre nem látható válsághelyzetekre való reagálás; megjegyzi, hogy az Ukrajnának nyújtott kétoldalú támogatás részeként 2022-ben 501 millió eurót mozgósítottak az NDICI-GE eszköz tartalékából; üdvözli e tekintetben azt a javaslatot, hogy hozzanak létre egy új eszközt, az Ukrajnát támogató eszközt, amely kiszámítható pénzügyi támogatást nyújt Ukrajnának a 2024–2027 közötti időszakban;
6. hangsúlyozza a helyi nem kormányzati szervezetek és partnerek szerepét a szolgáltatásnyújtásban és a helyi közösségek támogatásában; hangsúlyozza, hogy fontos növelni kapacitásukat az EU által finanszírozott intézkedések irányítására és végrehajtására, és felkéri a Bizottságot, hogy segítse elő az e célt szolgáló megfelelő képzést; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a kis, helyi szervezetek továbbra is nehézségekbe ütköznek az uniós finanszírozáshoz való hozzáférés terén; ösztönzi a Bizottságot, hogy javítsa ezeket a finanszírozási eljárásokat, és szisztematikusan részesítse előnyben a helyi szervezeteket a jobb helyszíni kapacitásépítés biztosítása érdekében; kiemeli a helyi felelősségvállalás hatékonyságát a projektek végrehajtásában a prioritások, az erőforrások elosztása és a helyi know-how kiépítése tekintetében;
7. hangsúlyozza a hivatalos fejlesztési támogatás (ODA) fontos szerepét; megjegyzi, hogy az Európai Unió és 27 uniós tagállama együttesen továbbra is a külső támogatás legnagyobb globális szintű biztosítói, amely az OECD hivatalos fejlesztési támogatását (ODA) nyújtó valamennyi adományozója által a fejlődő országoknak nyújtott összes ODA mintegy 43%-át teszi ki; emlékeztet az NDICI-GE rendelet szerinti azon kötelezettségre, hogy az eszköz finanszírozásának 93%-a feleljen meg a hivatalos fejlesztési támogatási (ODA) kritériumoknak; hangsúlyozza, hogy a támogatásötvözés és a köz- és magánszféra közötti partnerségek egymagukban nem garantálhatják az olyan állami beruházásokhoz való egyetemes hozzáférést, illetve nem helyettesíthetik azokat olyan területeken, mint az oktatás, a szociális védelem vagy az egészségügy, amelyek kulcsfontosságú hosszú távú kilátásokat biztosítanak a szegénységből való kilépéshez, és ezért az igénybevételük tekintetében óvatos megközelítést szorgalmaz;
8. előzetes értékelésekre szólít fel az uniós programok emberi jogokkal kapcsolatos lehetséges következményeinek és kockázatainak meghatározása érdekében, különösen

az idegenforgalommal és a biológiai sokféleség védelmével foglalkozó projektek, valamint a menekültekre és a diaszpórákra összpontosító programok esetében;

9. kéri a Bizottságot annak garantálására, hogy az uniós finanszírozási programok ne kapcsolódjanak a menekültek, menedékkérőket és az EU-ban honosított polgárokat érintő transznacionális elnyomás eseteihez;
10. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy függesszék fel vagy módosítsák az olyan uniós finanszírozási programokat, amelyek közvetetten vagy közvetlenül hozzájárulnak az emberi jogok megsértéséhez, különös tekintettel az őslakos népek és a helyi közösségek jogaira, beleértve az önrendelkezéshez, a földhöz, a szabad gyülekezéshez, valamint a szabad, előzetes és tájékoztatáson alapuló beleegyezéshez való jogukat;
11. kiemeli, hogy az uniós fejlesztési együttműködés legitimitása és hatékonysága a tevékenységek helyes végrehajtásától és megfelelő finanszírozásától függ; elismeri a Bizottság által az ellenőrzések alkalmazása terén annak biztosítása érdekében végzett munkát, hogy az ügyleteket jogszerű módon bonyolítsák le, és hogy a tevékenységeket a jogalkotó által meghatározott prioritásokkal összhangban hajtsák végre; felhívja a Bizottságot, hogy javítsa tovább az ellenőrzéseket a tranzakciós hibák számának csökkentése érdekében, lépjen fel a Számvevőszék végre nem hajtott ajánlásai alapján, és kettőzze meg a támogatható projektek megtalálására irányuló erőfeszítéseket, és biztosítsa a kifizetések megfelelő összegét a jelenlegi kiadási plafon alatt; üdvözli a 2022. évi uniós költségvetésről szóló számvevőszéki jelentés megállapítását, amely szerint a DG ECHO végrehajtotta a Számvevőszék ajánlását, és olyan eljárást hozott létre, amely biztosítja, hogy a partnerszervezetek a megosztott költségek felosztását a ténylegesen felmerült kiadásokra alapozzák;
12. üdvözli az Európai Számvevőszék 14/2023. számú, „A Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz (Globális Európa) programozása. A programok átfogóak, de a források elosztásának módszerét és a hatás nyomon követését hiányosságok jellemzik” című különjelentését; elvárja, hogy a Bizottság lépjen fel a Számvevőszék ajánlásai alapján, különös tekintettel a kiszámíthatóbb és átláthatóbb programozásra, valamint az uniós támogatás hatásának értékelésére szolgáló egyértelműbb módszertanra, és e tekintetben megismétli az NDICI-GE végrehajtásáról szóló, 2023. december 12-i állásfoglalását; ösztönzi a Számvevőszéket, hogy készítse a fejlesztési együttműködési kiadásokról szóló különjelentéseket, és az Európai Unió működéséről szóló szerződés 208. cikkében meghatározott fejlesztési szempontú szakpolitikai koherencia elvével összhangban a horizontális kérdésekről szóló különjelentéseiben rendszeresen térjen ki a fejlesztési együttműködés szempontjaira.

**MELLÉKLET: AZON SZERVEZETEK ÉS SZEMÉLYEK JEGYZÉKE,
AMELYEKTŐL VAGY AKIKTŐL A VÉLEMÉNY ELŐADÓJA ÉSZREVÉTELEKET
KAPOTT**

Az előadó saját kizárólagos felelősségében nyilatkozik arról, hogy az eljárási szabályzat I. mellékletének 8. cikke értelmében nem kapott észrevételt az e mellékletben említett egyetlen szervezettől vagy személytől sem.

INFORMÁCIÓ A VÉLEMÉNYNYILVÁNÍTÁSRA FELKÉRT BIZOTTSÁG ÁLTALI ELFOGADÁSRÓL

Az elfogadás dátuma	24.1.2024
A zárószavazás eredménye	+: 18 -: 2 0: 1
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Alessandra Basso, Hildegard Bentele, Stéphane Bijoux, Dominique Bilde, Mercedes Bresso, Catherine Chabaud, Christophe Clergeau, Antoni Comín i Oliveres, Mónica Silvana González, Pierrette Herzberger-Fofana, György Hölvényi, Rasa Juknevičienė, Beata Kempa, Karsten Lucke, Erik Marquardt, Janina Ochojska, Eleni Stavrou, Miguel Urbán Crespo, Bernhard Zimniok
A zárószavazáson jelen lévő póttagok	Carlos Zorrinho
A zárószavazáson jelen lévő póttagok (209. cikk, (7) bekezdés)	Riho Terras

A VÉLEMÉNYNYILVÁNÍTÁSRA FELKÉRT BIZOTTSÁG NÉV SZERINTI ZÁRÓSZAVAZÁSA

18	+
ECR	Beata Kempa
NI	Antoni Comín i Oliveres
PPE	Hildegard Bentele, György Hölvényi, Rasa Juknevičienė, Janina Ochojska, Eleni Stavrou, Riho Terras
Renew	Stéphane Bijoux, Catherine Chabaud
S&D	Mercedes Bresso, Christophe Clergeau, Mónica Silvana González, Karsten Lucke, Carlos Zorrinho
The Left	Miguel Urbán Crespo
Verts/ALE	Pierrette Herzberger-Fofana, Erik Marquardt

2	-
ID	Dominique Bilde, Bernhard Zimniok

1	0
ID	Alessandra Basso

Jelmagyarázat:

+ : mellette

- : ellene

0 : tartózkodás